

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főplaccz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy haábos postá-
soronkint 5 krajczár
számlítottak.

Beszélő sirok.

Irta: **Koncz Ákos.**

Debreczen, január 10.

Egy idő óta a társadalom sötét bünciról unos-untalan olvasunk a lapokban.

Nem volt kor, melyben annyi leleplezett bűn jutott volna nyilvánosságra, mint most, mintegy ellentétül azon hatalmas szellemi haladásnak, melyet megcsodál bennünk a világ.

Napról-napra telve vannak a lapok sikkasztással, öngyilkossággal és a magukról és állásukról megfélemlített emberek egész raja dobja el magát az életet, melyen az elkövetett bűn eltörülhetetlenül rajta hagyta bélyegét.

Neves férfiak szédülnek el a világi gyönyörökbe. Jó és gondos nevelést nyert gondolkodó fők és alapjukban nemes lelkek buknak a mammon oltára előtt. A becsület olcsó lett korunkban és százak eldobják azt maguktól, csak azért, hogy néhány hitvány csengő aranyért megvehessék azt, amit szemük kívánsága megkövetel.

Haladunk minden vonalon, de retrograd irányt vettek erkölcsünk. Kiveszõben van az igazi jellem, melyet épen az élet küzdelmei csiszolnak fényessé. Nincs bátorságunk küzdeni, erõnket elhervasztja az élvezet vágy, mely-

nek kielégítésére oly könnyen dobjuk oda a becsületet, mint a pénzt az örömök megvásárlására.

Nincs az emberek ezreinek erkölcsi alapja. Az a kevés fundamentum, melyre a gondos szülők életboldogságunkat alapították, megbomlott s a lélek erkölcsi iránytűje a becsület nem tud biztosan vezetni a földi élet zátonyokkal megrakott tengerén anélkül, hogy össze ne törne sajkánk a zajgó hullámok között.

Szomorú ez a kép, de igaz!

Fordultak elő megdöbbenő esetek a multban is, de ilyen számmal, mint most sohasem. Az öngyilkosok szomorú statisztikája világosan igazolja, hogy a bűn sohasem tartotta jobban markába az embereket és sohasem tévesztette meg annyira a teremtés remekét, mint az utolsó tíz év alatt.

Nem mulik el nap-szenzáció nélkül. Hosszu időn át tisztelt alakok tűnnek le a közélet magas polcáról komor börtönökbe, vagy megelőzik a bebörtönöztetés szégyenét egy gyilkos golyóval, melyet agyokba röpitének, kioltván azt a szívet, mely mohón kapott az élvezetek után. S ha betekintünk az ilyen szerencsétlenek életébe, majd mindenütt ugyanaz a bünszülő ok: a túlköltekezés, a világi gyönyöröségek esztelen, mondhatnánk örült hajhászata.

És ezen mammon-előtt egyaránt meghajlik az életerős ifjú, a családos apa és az élte felé balagó öreg ember. Az egyik férfi reményeit, ifjuságát, a másik családi boldogságát, a harmadik multjának becsületét kevés ingadozás után oda dobja e mindent elnyelő Molochnak. Feledve lesz a mámorban a férfi jellem, a becsület, a családi élet szentsége, a más vagyonának tulajdonjoga, a tisztesség, a gyermekek jövője, kik Kain bélyeggel homlokukon nyögik az apák bűnét és a boldogtalan, kit hálójába kerített a bűn, csak akkor jön öntudatra, midõn vagy a börtön nyirkos levegõje csapja meg arcát, vagy az önkézével előidézett halál hideg verejtéke ül ki homlokára.

A nagyzás betegsége termi az öngyilkosokat, ennek miazmái rakodnak le a sikkasztók lelkébe. Ezek a miazmák megromítják a szellem vérkeringését, melytõl feloszlásban jó a jellem, bűn büntszül s a vége elbukás... erkölcsi meghalás...

És ez mindaddig így lesz, míg a kötelességérzet, az erkölcsi alap meg nem erõsödik az emberek lelkében. Mindaddig nem várható javulás, míg az emberiség meg nem gondolja, hogy a meglevõvel való megelégedésben áll az igazi boldogság.

TÁRCZA.

A jogász bálról.

— Válasz egy levélre. —

Ön irt nekem kedves kisasszony
Egy édes, piczi levelet.
S azt írja benne: bál után ám
Itt legyen rá a felelet.
És bálutáni hangulatban
Mámoros fővel, tépett frakkban
Irom meg ime levelem
(Ez az igazi szerelem.)

Gyönyörű, édes volt az este...
Január nyoleznak estéje.
Mosolygók voltak a leányok...
Velük volt a terem tele
S a legszebb dísz a bálteremben
S melynél szebben, ékesebben
Bált nem ékitnek fel soha
A szép lányok mosolya.

De teljes mégsem volt az álom
— Mégsem volt a terem tele. —
Nem volt ön ott a jogász bálon
Nem mosolygott rám kék szeme.
Ha elhozták volna a bálra
Ha jobb lett volna a mamája,
Más lett volna nekem a bál,
Kedvesebb lett volna Karneval.

De így...elnéztem szomorúan
A sok mosolygó ifjú párt...
Hogy ön feledten ketten-ketten
Miképpen szállanak odább.
S önre gondolék...szép leánya
— Miért volt kegyetlen a mamája —
...Egy vig fiu lett kedvtelen
Mert nem volt ön az estelen.

Farkas Imre.

Művészi érzékenység.

(Kritikus levelek.)

Fordította: **Katz Mórloz.**

Egy ujság színházi rovatában megjelent a következő velõs mondatokba foglalt kritika:

„.... Egészben és részben az előadás jó volt. A... Amanda kisasszony szellemmel és sikkesen játszott. B... Berta asszony kellem és izléssel úgy, hogy mindkét művésznõt a közönség ismételve kitüntette. A művészet veteránja C... Ida asszony fölülmulta önmagát: oly színházi anya volt, aminél jobb nem is lehetett. D... Gáspár ur könnyed és kellemes volt, mint rendesen és ismételve megmutatta, hogy szinpadunkon milyen nehezen nélkülözhető színművész ő. A rendezés E... Gyõzõ ur biztos kezeiben nyugodott. A színház látogatott volt...“

Ez a bírálat sem szellemes, sem alapos nem volt, amit a kritikus maga is igen jól tudott, de kritikáját általában jóakaratonak tartotta és mint emberbarát, megelégedett vele. Mégis — legnagyobb meglepetésére — másnap a következõ leveleket kapta:

„Kedves Barátom!... Hogy van az, hogy Ön az én megértésemben csak „szellemet és sikket“ talál, míg a vén B... Berta asszonyban kellemet és izlést is fedezett fel... Hát mit tettem én Önnek?... Ellenségemet annyira földicsérni, engem pedig a porig aláznii!... Ma már óraszámra sirtam!... Ön szívtelen!... És meg olyat mondani: „Mindkét művésznõt a közönség ismételve kitüntette... Mindkettõt!... Mindkettõt!!... Szégyelje Ön magát, hogy ilyet leir!... Hát nem tudja Ön, hogy közönség csak engem hitt és én csak szánalomból húztam ki az öreg B... asszonyt magammal... Már egyszer meghajolhatna az a matróna, hisz a nélkül is görbe a háta... Ne tegyen beteggé, drága pártfogóm és ne vegyen engem együvé avval az utálatos Xantippe-val, kit semmiképen sem akarok nevezni. Ezer üdvözlöt, drága mester, az Ön örökké halás kis

Amandája.

Kedves Uram! Ön tudja, hogy rit-

Ezt a meglepedést kell megtanulni az emberek millióinak. Ez a tudás nemcsak életbölcsesség, hanem védőpajzs a bűn, a csábítás, a kísértés ellen. Fegyver, melylyel ellátva magunkat, veszély nélkül kezelhetjük az idegen vagyont, a nélkül, hogy sóvárogóink törvénytelen birhatása iránt.

Az a két ur, mely frissen felhantolva, két jobb sorsra érdemes férfi szív felett domborul, intő példa azoknak, kikre a közbizalom kincseket biz. Ők is jók és nemrosszak voltak bizonyára addig, míg erősek voltak és ellent tudtak állani a kísértésnek, mely tetszetős, kívánatos alakban szállá meg lelküket. De mi vé lettek, midőn hajlottak a csábító szavára? Nevük porba hullt s az a két durranás, mely ifju életüket kioltá, bizonyosága annak, hogy a bűn erősebb volt náluknál.

Bizonyára ők is haboztak eleinte. Később mámorba fojtották a lelkiismeret feltörő hangját. Talán még a kibontakozást is remélték. Hisz aki fél az remél is. De a nemezis nem várt, a bűn önmaga sürgeti büntetését s midőn a törvény jogával akart élni, nem volt más menekvés a halálnál, mely ha nem is mossa le a bűnt, de kiengeszteli a halottal a megsértett erkölcsi világrendet.

A közhivatal mező, melyen szerencsével, tehetséggel, szorgalommal sokra mehetünk, de rajta a teljes győzelmet csak tiszta jellemmel és becsülettel vívhatjuk ki.

Ezt az igazságot tanulhatjuk meg annál a két frissen ástott sir-

nál, mely a hódmezővásárhelyi temetőben két elhibázott életről oly némán és mégis olyan hangosan beszél . . .

— **Igazolt képviselő.** A képviselőház állandó igazoló bizottsága *Széchenyi* Tivadar grófot, a muraszombati választókerület képviselőjét igazolta.

— **A várnai mandátum.** A képviselőház bíráló bizottsága szombaton tárgyalta a várnai mandátum ellen beadott kérvényt. Megállapodásra azonban nem jutott a bizottság s azért a tárgyalás folytatását e hó 20-ikára halasztotta.

— **A féltékeny francziák.** Most, hogy a németek hozzáálltak a Csáky szalmájához, a mennyei birodalom megrövidítéséhez és Oroszországgal keleten barátkoznak, a francziák keservesen panaszkodnak. A *Soleil* ugyanis így ír: Jó barátunknak, az oroszoknak tizenkétezer millió frankot kölcsönöztünk, amiből leginkább vasutakat és gyárakat építettek. Szeretnék ha ezért Oroszország jutalmul a mi árucikkainkkel vásárolna. E helyett német és angol árut vesz. Politikailag is a szövetség nem hoz több hasznot, mint a gazdaságra. Itt is Oroszország a takarót magára huzta. Keletamában a francia nép valósággal *pour le roi de Prusse* dolgozott. Ugyan miért is tart Franciaország olyan nagy hadsereget. Talán csak nem fél a háborútól a monakkói hercezséggel.

— **A második ülészak.** A provizorium-javaslat letárgyalásával a parlamenti vita újból rendes mederbe lépett. A képviselőház még ebben az ülészakban csak a mezőgazdasági munkásokról szóló törvényjavassalattal fog foglalkozni. Hosszabb vita itt alig várható, habár mindenik párt

részéről történnek felszólalások. Így a szabadelvű párt részéről gróf Bethlen András, a nemzeti-párt részéről gróf Károlyi Sándor és a függetlenségi-párt részéről Rátkay László és még mások is nyújtanak be módosításokat.

E javaslatot valószínűleg szerdán letárgyalja a Ház és ekkor berekesztik az első ülészakot s rögtön ezután megnyitják a másodikat, amelynek első tárgyai az ujonczozási törvényjavassalattal és az 1898-dik évi költségvetés lesznek. — Azt hiszik, hogy a költségvetési vitát már e hónap második felében megkezdhetik; — a pártok hangulata után itélve, ez a vita aligha lesz hosszú, habár a függetlenségi párt a budget tárgyalásnál buzgó tevékenységet kíván kifejtetni.

A második ülészak megkezdésével a képviselőház tisztikara — az elnök kivételével — új választás alá esik. Alelnököknek, mint értesülünk, megmaradnak Berzeviczy Albert és Láng Lajos. A függetlenségi párt egyik alelnökül ezentul is Kossuth Ferenczet fogja ajánlani, a kire a nemzeti párt is szavazni fog. Csávossy Béla továbbra is háznagy marad. A jegyzők közül Lázár Árpád helyébe a nemzeti párt valószínűleg Hoch Jánost jelöli, míg a függetlenségi párt Lakatos Miklós helyébe Mülek Lajost, vagy Rátkay Lászlót.

Tisztelgés az új királyi fő- ügyész előtt.

Nyolcz vármegye területén fekvő ügyészségek képviselői tegnap tisztelegtek szeretett főnökük *Pongrácz* Jenő debreczeni kir. főügyésznel, kit ő felsége pár nap előtt nevezett ki ezen magas méltóságra.

Jelen voltak *Lázár* Kálmán kir. főügyészi helyettes (Nyiregyháza) vezetése alatt *Parecz* György (Arad) Dr. *Perjessy* Mihály (Nagy-Várad) *Dénes* Lajos (Szatmár)

kán veszek tollat a kezembe, de az Ön mai igazságtalan kritikája azt a kezemből kényszeríti. Ön azt állítja, hogy annak a libáska Amandának szellem és sikk van a játékában és nekem legszegényebbnek meg kell elégednem a „kellem és izlés” megjegyzéssel. Valóban hiszi Ön, hogy nálam a sikk hiányzik, vagy bennem szellem nincs? Nem képelek be sokat magamnak, de annyi sikk és annyi szellem, a mennyi Amanda kisasszonyban vasárnap, bennem hétköznap is megvan. És még egyet; Ön így írja: „Mindkét művésznőt a közönség ismételve kitüntette.” Mindkettőt? Ön nem is sejtí, mily sértés van ebben a szóban. Kedves és jó barátom, ön még egyszer sem vette észre, hogy Amanda kisasszony mily görcsösen kapaszkodik belém, ahányszor a közönség kihív és amiatt vagyok kénytelen magammal huzolni? Legkedvesebb barátom sokat követelek öntől, ha a jövőben igazságos, tárgyilagos és barátságos bírálatát kérem.

Az ön megbántott, ennek daczára barátságosan üdvözlő

B. . . Bertája.

Mélyen tisztelt Uram! Betegen veszem kezembe a tollat, hogy a szívemen könnyitsek egy kiesit. Oh, hogy zokogtam, midőn az ön megsemmisítő kritikáját olvastam. Mindenek előtt ön engem veterán nőnek nevez! Igaz ugyan, hogy csak-

nem 30 éve, hogy a színháznál vagyok, de ennek daczára sokkal frissebb és ügyesebb vagyok, mint bármely kezdő. És azután azt mondja ön „oly színházi anya volnék, a minél jobb nem is lehetek.” Színházi anya! Doktor ur, ez engem nagyon bánt, de azon megjegyzése: aminél jobb nem is lehetek, a földig aláz. — Nagyon mérges és nagyon szerencsétlen vagyok. Lesz szíves a legközelebbi vasárnap nálam étkezni? Nagyon örvendének a szerencsének.

Az ön vigasztalhatatlan

C. Idája.

Szervusz, kedves öregem, köszönet a kemény szavakért, de mér én ahhoz teljesen hozzá vagyok szokva, hogy velem durván és igazságtalanul bánják. Minek lennének is a barátok? Tehát csak „könnyed és kellemes mint rendesen” voltam tegnap? „Mint rendesen” ez még sokkal keményebben hangzik, mint a „könnyed és kellemes”, Könnyed és kellemes valamely pinczér, de a művész nem. Es az a megjegyzés mit jelent, — hogy ismételve megmutattam, hogy milyen nehezen nélkülözhető vagyok? Pontosan véve annyit, hogy nélkülözhetetlen vagyok. Kedves barátom, egy ilyen szó fájdalmat okoz. Szándékomban volt ugyan ezt a megsemmisítő kritikát szó nélkül zsebre vágni, de az én drága, nemesszívű nőm, midőn bírálatodat olvasta, sirógöröcsöket kapott és hároméves fiaeskám né-

hány óra óta olyan keservesen sir, hogy még a legkeményebb követ is megindítaná. Ezért irok neked még pedig — oh, ne hidd, hogy ez komédiás pházis — még pedig szívem vérével! Nem szándékom, hogy befolyásoljalak, de azt hiszem hogy a te régi barátodat, akinek felesége és gyermeke van, szelidebben bírálhatnád meg.

Hü és igaz barátod
C. . . Gáspár.

Uram! Ön merészkedik ezt a sértést leírni, hogy a rendezés az én kezeimben „nyugodott”. Nyugodott! Ebben a szóban sértés van, mert a rendezés nem nyugodott, hanem „élt” az én kezemben.

Es még mintha ez a sértés még nem volna elég, még hozzá a kezemet biztosnak keresztelti. Hallhatóan kéri belőle a ahogy Ön ezt a szót használja. Ilyen körülmények között a barátságról köztünk többé szó sem lehet. A „pestic”-ságot ezennel visszaadom, a tiz forintot pedig, mit tegnap Öntől kölcsönkértem, nemsokára meg fogja kapni. Ha tegnap csak halvány fogalmam is lett volna, hogy barátságomat milyen hálátlansággal fogja jutalmazni, sohase tettem volna hitelezőmmé.

E. . . Győző.

Tisztelt ur! Ön hónapok óta üzi színházunkat megfejthetetlen támadásával, mit mi eddig mint hősök túrtuk,

Csipkés Károly (M.-Sziget) és **Dr. Simonffy Béla** (Debreczen) kir. ügyészek, **Hrabovszky Aurél**, **Szikszay György** (nyiregyházi) **Dr. Nagy László**, **Dr. Gáll Endre** (debreczeni) **Papp Aurél**, **Balázs Elemér** (nagyvárad) **Tóby István** (zilahi) **Meszlényi Antal** (aradi) **Várady Gábor** (m.-szigeti) és **Jakó Pál** (szatmári) kir. alügyészek.

Gazda Ferenc zilahi kir. főügyész helyettes a kir. betegsége gátolt a megjelenésben a következő tartalmu táviratban üdvözölte az új főügyészt.

„Lelkemmel és szívemmel veletek vagyok, lelkem egész melegevel, szívem igaz szeretetével köszöntelek.

A tisztelgés d. e. fél 11 kor a kir. főügyészség hivatalos helyiségében folyt le, a hol Pongrácz Jenőhöz **Lázár Kálmán** intézett beszédet:

„Szívünk teljes melegevel üdvözöljük méltóságodat.”

A legmagasabb elhatározás, mely a debreczeni kir. főügyészi diszes állás betöltésében nyilvánult, soha érdemesebb egyént mint méltóságodat ki nem választhatott és ennek kijelentésére nálunk, kik össze jöttünk ma méltóságod üdvözlétére — senki sem hivatottabb.

Immár több mint hat éven át tanulunk méltóságodban a böles és igazságos vezért ismerni, teljes és osztatlan tehát a mi örömünk, midőn vezérünkül továbbra is és most már diszes állásában véglegesen méltóságodat nyertük meg.

Fogadja tehát méltóságod a hatósága alá eső összes királyi ügyészségek tagjainak tiszteletteljes üdvözlését és azon igéretünket, hogy méltóságodat felelősségteljes nehéz állásában, minden erőnkkel, teljes odaadással úgy most, mint a büntető perrend és esküdtszéki eljárásnak már küszöbön álló életbe léptetésével emelkedendő teendőiben mindenkor, szerény erőnkhez mérten támogatni fogjuk.

Mi pedig kérjük méltóságodat, hogy már előbbi hivatalos állásában és mindannyiunkkal szemben és minden-alkalommal tanusított becses jóindulatát részünkre továbbra is megtartani kegyeskedjék.

Az éljenzés elcsendesedése után

mint szentek viseltük. Az Ön legutóbbi kritikája azonban türelmünk fonálának végét szakította. Önben van annyi méréség, hogy illet írjon: „A színház látogatott volt,” mintha magában véve ez valami nagy csoda volna. Ez a megjegyzés még önnél is hallatlan és általa még az angyalok is dühbe jönnének. Tudomására hozzuk tehát, hogy Önt ezennel összes szabadjegyeitől megfosszuk és vagyunk

tisztelettel

a**i színház igazgatósága.

*

Tisztelt Doktor ur! Sajnálattal adom tudomására, hogy Öntől a színházi rovat szerkesztését elvenni vagyok kénytelen. Ön felette gyöngéd is felületes. Utolsó kritikája valósággal áradt a sok dicséretből. Az együgyű... Amandát szellemmel és sikkal, az öreg B... Bertát megkellemmel és izléssel ruházta fel a kiállhatatlan C... Ida Önnel úgy tűnik fel, hogy oly színházi anya, aminél jobb nem is lehet, az elhizott D... Gáspár Önnel könyved és kellemes stb. Lapunk olvasói föl vannak háborodva az Ön cukros-vizbirálatai miatt. Tisztelt Uram ez nem járja! Lapomat tovább nem kompromitálhatom, miért is kérem, hogy magát ezennel elboesátottnak tekinteni sziveskedjék.

Tisztelettel

Az **i lap kiadója.

Pongrácz Jenő kir. főügyész

első sorban köszönetet mondott az iránta tanusított őszinte ragaszkodásért. Majd igen emelkedett szellemben tartott beszédében rámutatott volt főnökének néhai **Cserna Vincze** kir. főügyésznek s ennek tanítómestere néhai **Kozma Sándor** első magyar királyi főügyésznek programjaira, a melyet ő is követni akar. Egyformán kell eljárnunk — úgy mond — legyen a vádlott vagy sértett: ur avagy szegény, hatalmas, avagy épen közönséges ember. Nem az *ártatlanok üldözése*, hanem az *anyagilag igazság kiderítése az ügyészség feladata*, amely elvhez való szigoruan ragaszkodás tette a kir. ügyészi intézményt eddig is tiszteltté, becsültté sőt mondhatni népszerűvé.

Egykori főnökének, **Cserna Vincze**-nek törhetlen igazság szeretetét óhajtja követni, s mint eddig, úgy a jövőre is törekvése lesz a felügyeletére bizott kir. ügyészségek tagjainak képességét, szorgalmát kiismerve, érdemüket kellőképp méltányolni.

Az ügyészségeknek úgy a jelenlegi rendszer alatt, mint a büntető perrendtartás életbelépte utáni támogatásait kérve élénk éljenzések között fejezte be valóban magas színvonalon álló beszédét.

A szeretett főnökhöz való ragaszkodás emez ünnepnapja emlékére a jelen voltak a főügyésszel együtt előbb lefénnyképeztették magokat, majd tizenheten egy szűk körű ebédre gyűltek össze a Bika szálloda czukrászdájában. Az ebéd alatt előbb **Parecz György** aradi ügyész éltette az új főügyészt, maj **Pongrácz Jenő** mondott szép felkészöntőt a területéhez tartozó ügyészségek tagjaira; ugyanő **Erdély Sándor** igazságügyminiszterre, **Dénes Lajos** szathmári kir. ügyész pedig **Pongrácz Jenő** méltóságára emelt poharat.

A tisztán ügyészségek tagjaira szorító eme családi ebédre a főügyész éltetése közben fél hat órakor oszlott szél a kedélyes társaság,

Farsang.

A jogász bál.

Övök a jelen öröme, a jövő munkája, gondja, dicsősége: a *jogászok*.

Igaza van a költőnek, aki azt mondja, hogy az aggkor minden dicsősége sem ér föl az ifjuság örömeivel.

Főképp, ha ez az ifjuság a debreczeni jogászok, ezek a fess, szeretetreméltó, művelt férfiak, akik amilyen komolyan készülnek a pályájukra, olyan pompásan beválnak, mint bálrendezők a fényes parketten.

Serdülő leányok álma, mamák reménye a *Jogászbál!* Az első hó szüzi tisztasága, a tavaszi napsugár melegsége, a fakadó bimbó illata, varázsa benne van ebben az egy szóban.

A leányszív megdobban az említésére és a papák bugyellárisa összelapul tőle.

Evről-évre felfrissül ez a bál; a régi nyoman új hajtások fakadnak, garde dames-ok lesznek, kik egykor itt repkednek, ránczosarcu apákká vedlenek a mult idők fürge rendezői; de a jogászbálok hire a régi marad; azon nem változtat a muló idő.

Szombat este megnépesült az *Arany Bika* diszterme. A város közönségének

színe-java találkozott e bálban, de nem olyan nagy számban, mint a korábbi években. Ennek oka, hogy az előkelő társaságban jelenleg tizenkét menyasszony van, akik közül nem jött el természetesen egy sem.

Másik ok, hogy néhány család kedves halottjait gyászolja.

De ha kevesebben is voltak, mint más évben, a kedv nem volt kisebb.

A terem Makkart csokrokkal volt díszítve. Igen izléses volt a háttérben az a csoportozat, melyet délszaki növényzetből állítottak össze.

Figyelmesebb, udvariasabb rendezőséget az elegáns, rokonszenves debreczeni jogászoknál képzelni sem lehet.

A zenét fölváltva a 39. gyalogezred zenekara és a Magyar testvérek bandája szolgáltatta.

Farkas Imre, a fiatal poéta alkalmi esárdást írt, amelyhez **Uzonyi Géza** írt pompás zenét. A jogász esárdás nagy hatást keltett. Szövege a következő:

*Barna kis lány ablakán
Piros pünkösdi hajnalán
Hajnalán —
Kivirít egy rózsaszál
A rózsára odaszáll — a
Csalogány.
Barna kis lány hallga!
Belékezd egy dalba,
Szereltem a nótája
Barna kis lány rózsája
Üzente.*

*Jogászfü ablakán
Édes nyári éjszakán
Éjszakán.
Kopogtat a csalogány
Odaszáll, visszazáll
Csalogány.
Jogász gyerek — hallga
Belékezd egy dalba
En is, én is szeretlek
Soha el nem feledlek
Édesem.*

A főváros után nálunk is tért hódít lassan a ruhára festés. Az elegáns toillettek között feltűnt egy pár igen szépen festett ruha, melyek **Vántsa György** rajz-tanár izlését dicsérik.

A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: **Békessy Lászlóné** (fekete selyem ruha), **dr. Balkányi Edéné** (rózsaszín selyem fehér csipke dísszel) **dr. Bruckner Ernőné** (rózsaszín selyem) **Csohány Antalné H.-Nánás** (fekete selyem) **özv. Csorba Lajosné** (fekete selyem) **gróf Dégenfeld Ottóné** (rózsaszín selyem) **Dóczy Gedeonné** (fekete selyem) **Dienes Barnáné** (fekete selyem) **Erber Vilmosné** (fekete moire selyem) **Joó Istvánné** (fekete selyem gyöngydísszel) **Juhász Józsefné** (H.-Pályi fekete selyem) **Kölcsey Sándorné** (zöld-kék selyem chagan), **Kölcsey Akosné** (fekete selyem), **Kovács Sándorné** (világos barna bársony) **gr. Korniss Zsigmondné** (sötét szürke selyem) **Kovács Józsefné** (free selyem) **Kubinyi Györgyné** (kék selyem) **Lestyán Adorjáné** **Székelyhid** (halvány zöld selyem buzakalász szövessel) **Laszallner Kálmáné** (bordó selyem fekete mintázattal) **Lamberger Ignáczné** (fehér selyem) **Mezőssy Béláné** (kék selyem) **Molnár Ágostonné** (rózsaszín selyem) **dr. Márton Kálmáné** (rózsaszín selyem) **Miklóssy Gyuláné** (fekete selyem) **id. Miskolczy Lajosné** (szürke selyem) **ifj. Miskolczy Lajosné** (fekete kivágott selyem, könnyű csipke dísszel) **Radetzky Lászlóné** (rózsa-

szín selyem, az alj kék tükör disszel), Eotschnek V. Emilné (olajzöld selyem), dr. Sárvány Gyuláné (sárga brokat selyem lila bársonnyal) Váradi Szabó Jánosné (fekete selyem) Szücs Mihályné (naransárga selyem barna sávokkal), Szunyogh Zsigmondné (Er Semlyén (lila selyem) Szunyogh Zoltánné (szürke selyem) Szerdahelyi Agostonné (szürke selyem kék esikokkal, Schvarcz Vilmosné (fekete selyem) Takács Ferenczné (fekete selyem) özv. Tóth Ferenczné (viola selyem) Ujfalussy Endréné (sárga-zöld changan selyem) özv. Udvarhelyiné (fekete selyem), dr. Ujfalussy Józsefné (fekete selyem), dr. Varga Emilné (rózsaszín selyem, vörös pipacs kézi festéssel), özv. Vimmer Józsefné (fekete selyem), stb.

Leányok: Békéssy Berta (fehér selyem áttörve fehér crepe de chinél), Csohány Irén Nánás (fehér selyem), Dóczy Ilona (fehér selyem), Dienes Klára (fehér selyem), Erber Margit (fehér selyem csipke-disszel), Emmert Evelin (halvány zöldselyem), Halmy Margit (rózsaszín virágos selyem zöld crepe de chine áttüzzel), Joó Irma (fehér selyem kék selyem disszel), Juhász Izabella H.-Pályi (fehér selyem zöld moire sleifni), Juhász Ilona H.-Pályi (fehér selyem zöld moire sleifni), Kölcsey Hella (fehér selyem harangvirág disszel), Kölcsey Ilonka (rózsaszín selyem), Kovács Laura (virágoslila selyem sötétlila tükörrel), Kovássy Sarolta (rózsaszín selyem), Kubinyi Margit (rózsaszín selyem), Lestyán Irma (rózsaszín selyem könnyű csipkedisszel), Lasz gallner Nóra (világos kék selyem), Lasz gallner Elza (világos kék selyem), Mezóssy Olga (fehér selyem), Mezóssy Anna (rózsaszín selyem), Miklóssy Anna (fehér selyem kék szalaggal), Miskolczy Eta (rózsaszín selyem crepe de chinél gyöngyvirágdiszszel) Pongrácz Olga (fehér selyem), Rotschnek Róza (fehér selyem kék-ezüst pettyes crepe de chin áttüzzel), Sárvány Adél (fehér mousseline rózsaszín girland kézi festéssel), Sáska Gizella (fehér selyem) Schvarcz Anna (fehér selyem gyöngyvirág disszel), Szücs Viola (fehér selyem), Szunyogh Katinka (fehér selyem), Szunyogh Olga (fehér selyem), Takács Viola (fehér selyem vadvirág kézi festéssel), Wimmer Ella (rózsaszín selyem crepe de chinél) stb.

A figyelmes rendezőség a hölgyeknek meglepően csinos kiállítású táncrendekkel kedveskedett, melyek Békés Lajos férfi-divatüzletéből kerültek ki.

* **A filléregylet tea-estéje.** A farsang legkedélyesebb és legvonzóbb mulatságai közé kétségkívül a filléregylet tea-estéje tartozik, mely ez idén sem marad el. A mi annyira vonzóvá teszi, ez a körülmény, hogy bájos urhölgyek sűrűnek, forognak az asztalok körül. A tea-estély február 5-én lesz a Bika-szálló disztermében. A szükséges előké születeket most teszi meg az egylet elnöksége.

S z i n h á z.

* **Három előadás.** Három előadás — három telt ház. Szombat este, vasárnap délután és este. Szombaton L. Komáromy Mariska hirtelen betegsége miatt rántották elő a *Vasembert*. A társulat drámai személyzetének legjobb erői közül: *Fáy Flóra*, *Fenyéri* és *Komjáthy* igazi hatást tudtak elérni. A legnehezebb karakter-szerepek egyike a *Vasember*, a mely *Fenyérinek* egyik legjobb szerepe. Annyi erő, annyi intelligencia és a drámai jelenetek színészeséhez annyi képesség és talantom kell ahhoz, hogy ebben a szerepben teljesen megfeleljen a művész, mint a mennyivel *Fenyéri* rendelkezik. — A közönség nem is fukarkodott az elismeréssel és *Fenyéri* egész pályáján a lediadalmasabb esték közé számíthatja a szombatit. *Fáy Flóra* Szentgály Edit

szerepében ragyogtatta ismert tehetségét. A második felvonásban, mikor a vasembernek kijelenti, hogy nem lesz a Várhelyi neje, iukább meghal, különösen eltalálta a hangot. Az ezután következő jelenetben, mikor a vasember föltárja előtte az apja bűnét, a hamis váltót, hogy arra kényszerítse, hogy vőlegényéről lemondjon és legyen a Várhelyi neje, könnyeket fakasztott. Szinte megdöbbentő volt a meglepetés, mikor a váltót meglátja és amint atyjának bűne lassankint azon tudattá erősül benne, hogy szerelmét föl kell áldoznia, a fájdalomtól összezúzva, megsemmisülve lehanyatlak a székre és mozdulatlan állapotában csak arca fejezi ki a belső tusát. Hosszantartó zajos taps jutalmazta a művészi játékot. *Komjáthy* a vasember méltó fiát sok erővel és szimpatikusan ábrázolta. Alakítása értékben nem állott a másik két alakítás mögött. *Tanay* az elegáns fiatal urat mutatta be érdemes igyekezettel. Ez a fiatal színész megérdemli azt a buzditást, a melyben a közönség részesíti, mert kemoly ambícióval készül pályájára. Vasárnap délután a Virágcsatát este pedig Éjjel az erdőn játszották. A szereplők közül: *F. Kállay* Lujza gyönyörű dalaival, *Serfőzi* Zseni, *Sziklay*, *Fenyéri*, *Bélték*, *Rubos* és *Bartha* igyekeztek a közönséget szórakoztatni. Az Erdő szépe népszínmű főszerepét *F. Kállay* Lujza az utolsó pillanatban vette át, mivel ugy volt. L. *Komáromy* Mariska játssza. A fiatal primadonna mégis olyan frissen, kedvesen játszott, hogy egyáltalán nem látszott meg, hogy beugrott. *Szathmáry* Árpád egész estén kacagtatott.

A népkonyha megnyitása.

Debreczen, január 10.

Mire képes a női szív jósága?

Aránylag rövid idő alatt szinte férfias energiával létesítette a népkonyhát. Roppant szüksége van erre annak az inséges csapatnak, amely mint minden nagy városban, Debreczenben is elég számmal van.

A debreczeni hölgyek nemes lelkesedése, buzgalma, szívós akarata kellett hozzá, hogy az új intézmény létesüljön.

És ma délben már megnyitották a népkonyhát.

Ott volt a nőegylet elnöknője: Veresné *Szathmáry* Teréz és az alelnőknője *Szabó* Kálmánné.

Az ő erélyes eselekedetük, fáradhatlan buzgalmuk és fenkölt gondolkozásuk hódolatra készlet.

Az elnöknő és alelnőknő törzskarából, mely a jótékonyág nemes munkájában támogatja őket szintén ott voltak néhányan: *Béressy* Sámuelné, dr. *Pallay* Miklósné, *Paksy* Imróné, *Jablonczay* Kálmánné, *Tikos* Istvánné és dr. *Balkányi* Miklósné.

A jótékony nőegylet választmányánaponként két taggal képviselteti magát. Ma utóbbi két urnó képviselte a választmányt.

A népkonyha főfelügyelőnője *Györfy* Józsefné urnő, ugyancsak ő a konyha korlátlan generálisa is.

A városi hatóság részéről jelen voltak: *Boczkó* Sámuel főkapitány, *Roncásik* Lajos és *Körner* Adolf tanácsnokok.

Megjelent a nőegylet buzgó, lelkes titkára *Sz. Szabó* József is. Képviselve voltak továbbá a helyi lapok.

A népkonyha a Kovács-kaszárnyában van, bent az udvarban. A konyhából két szoba nyílik jobb és baloldalon. Ma csak az egyik szobát foglalták el. Egy ebéd

10 krajczár. Egészen szegények ingyen étkezhetnek. A helyiséget a város becsátotta rendelkezésre. Ugyancsak a város adta a megfelelő helyiséget is. Az élelmezés költsége a jótékony nőegylet társas estélyének jövedelméből kerül ki. Az első estély 390 frtot jövedelmezett.

Mennyi munkába, mennyi fáradtságba került ez az intézmény. Szükség van ilyenre minden nagy városban, de különösen szükség van ezen inséges esztendőben. Debreczenben olyan számmal vannak az éhes emberek, akik néha napokon, de sőt egész hónapon át nem jutnak meleg ételhez, megtelnék velök egy hotel nagy terme is. Ma mégis kevesen jöttek el. Az a nép, a mely éheznek nem olvas ujságot és nincs még tudomása ez új áldásos intézményről. De akik eljöttek és leültek az ingyen ebédhez mohó étvágygyal habzolták az ételt.

A társadalom fenéke szolgáltatja az alakokat. Vének, toprongyos emberek, didergő gyermekek, erőtelen asszonyok botra támaszkodva. Olyikon a ruha-rongyok kőzmadzaggal vannak összekötve. Félénken, szinte csuszszánó léptekkel haladtak végig az ebédli piros téglá kövezetén. A gyerekek azonnal a kályha köré telepedtek, melegedni. Árvák, éhesek és rongyosok.

Eleinte idegenül üldögéltek a szék elején, ámde csakhamar fölmelegedtek, mert érezték azt a kellemes, áldó szeretetet és jóakaratot, a mely ennek a városnak a társadalma részéről hajlik elesett embertársaink felé.

Az első ebéd menüje: Husban főtt leves, töltött káposzta, sárga duczos, foszlós kenyér. Olyan ebéd ez, melyet jóté vágygyal költene el sok éhes filozófus, vagy vándorszínész.

Sz. *Szabó* József, a jótékony nőegylet titkára szívhez szóló beszédben köszönte meg a város és a társadalom jótékonyágát.

A míg beszélt a szegény kosztosok sirtak.

Egy kis idő eltelik míg szegényeink tudomást szereznek ez intézményről.

NAPIHIREK.

— **Egy örömdetes hír.** Széles Debreczen városát megdöbbentette az a hír, hogy *Joó* István, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület középiskolai felügyelője, a nagy tiszteletben és osztatlan becsülésben álló férfiú veszélyesen megbetegedett. Az orvosi tudomány azonban és családjának önfeláldozó szeretete, mondhatatlan gondossága elhárította a bajt s most igazán benső örömmel adhatunk hirt örömdetes javulásáról. Kezelőorvosai tanácsára egyelőre még a legnagyobb nyugalomra van szüksége, de rövid idő múlva ismét ott fogjuk látni őt mindnyájunk igaz öröme a közügyek élén egészségesen, teljes testi és szellemi erejében.

— **Az orvos-egylet népszerű felolvasása.** A harmadik közhasznú felolvasását tartotta az orvos egylet a városháza nagytermében tegnapi délután. A népes löbnyire előkelő hölgyekből álló hallgatóság elé először *dr. Altman* Béla lépett „*Föld, tűz, víz, levegő*” ez értekezésével. Mindvégig érdeklődéssel hallgatott felolvasásában felsorolta, e hajdan elemeknek tartott dolgok befolyását a közegészségügyre. Kiterjeszkedett arra, hogy a talaj és víz mily befolyással van az emberek táplálkozására, lakásviszonyaira s általában mindennemű szükségleteire. Rámutatott a különböző fűtési módok ezélszerű vagy ellenkező voltára, szóval mindmennyi közérdekű és hasznos tudnivalókra. Be-

hatóan tárgyalta a vízkérdést és ezután rátért a légköri viszonyokra. Példákkal illusztrálta mennyiben folynak ezek be az embert átható betegségekre, figyelmeztette az ezek használatánál előforduló rossz szokásokra és óvintézkedésekre. Egész előadása teljesen megfelelt népszerű felolvasások intencióinak, és felolvasása után a közönség egyhangú helyeslésével találkozott. Ezután dr. **Burger Péter** a szem egészségtanáról értekezett szakszerűen és könnyen megérthetően, a mely szintén nagy érdeklődéssel és tetszéssel találkozott.

— **Személyi hírek.** **Ludvig Gyula** a magyar államvasutak igazgató-elnöke szombaton Debreczenben időzött, itt megnézte a gépjavitó-műhely telepet és megígérte, hogy a megnyitásra lejön.

— **Számonkérőszék a városnál.** A városnál félévente szokásos számonkérőszék a tevékenység ellenőrzése végett e hónap utolsó napján jan. 31-én tartják meg a városházán.

— **Megfelebbezett presbíter választás.** A múlt hó végén megejtett presbíter választás ellen csakugyan beadta egy presbíter az általunk előre jelzett felebbezést, melynek indolása különösen abban esucosodik ki, hogy a szavazó lapok legnagyobb része a presbiterium által kiadott utasítástól eltérőleg nyomtatva van s nem csak a jelöltek nevei vannak kézírás helyett nyomtatva, hanem a közgyűlési számtól kezdve a „egyháztanács” aláírásáig még az egész utasítás is olvasható a szavazó lapokon, úgy hogy úgy tünnek fel, mintha maga a presbiterium adta volna ki azokat hivatalból és saját tekintélyének varázsával. Igen furesza az eset.

— **Alapítványi oklevél 300.000 frt-ról.** A debreczeni ev. ref. egyház tegnap d. u. terjesztette be a városhoz azon alapítványi oklevél négy példányát, melynek kiállítását a belügyminiszter követeli a helybeli két prot. egyháztól. Ez oklevél az 1760-ban, illetőleg 1775-ben 30.000 rh. forint tőkével keletkezett árvatartó alap történetének előre bocsátása után megállapítja és biztosítja a ref. egyháznak kiadott 294.472 frtnyi alaptőke kezelését és eredeti céljaira való fordítását.

— **Egyházi élet Hajdu Nánáson** f. hó 9-én tartatott meg ez évi első egyháztanács gyűlés, melyen az ujonnan megválasztott presbítereket eskették fel, köztük a tanári és tanítótestület képviselőit is. A tanári testületet Nagy Elek igazgató tanár; a tanítótestületet pedig a f. hó 8-án nevezett testület által szótöbbséggel választott Vigh József és Nagy Pál, mint a h.-nánási tantestület két legkiválóbb tagja — képviselik; kiknek ugy a tanítás terén szerzett *érdeműs működésüket*, mint a tantestületnek *társadalmi uton való emelését munkáló sok-sok fáradozásait*, — ez által *óhajtotta nevezett testület jutalmazni.* — A felesküvés után megválasztották az egyházi jegyzőt, algondnokot, egyházi adókiivetőt, számvevőt és az egyház-községi bíróság tagjait. — Jegyző lett: Szabó Gerzson, irnok: Jámbor Kálmán; algondnok: Udvarhelyi József; adókiivető: Somogyi Gábor; számvevő: Sebestyén Miklós. — A gyűlést holnap mivel igen sok tárgya van folytatni fogják.

— **Esperest fenyegető szociálisták.** A szomszédos Szabolcs megyében hallatlan módon izgatnak a szociálista bujtatók. Ezek elvadulását, botrányos terrorizmusát mutatja az is, hogy **Görömbey Péter** nagy-kállói ev. ref. lelkész, felsőszabolcsi esperes közelebb névtelen fenyegető levelet kapott a szociálistáktól, a miatt, mert szétküldte lelkész társaihoz Kiss Aron püspök nyugalomra intő pásztorlevelét és felszólította őket, hogy új évkor a templomokban a szociálisták veszedelmes tanai ellen predikáljanak.

— **Értékforgalom a debreczeni telek könyvnél.** A debreczeni királyi törvényszék telekkönyvi osztályánál, melynek hatásköre Debreczenre és néhány vidéki községre terjed ki, a múlt évben tizenhárom millió hatszázkilencvenhat ezer háromszázötvenkét forintot tett az értékforgalom. A debreczeni telekkönyvnél az ügyforgalom is nagy volt. Mert a múlt évi beadványok száma 14829, melyet utolsó szálíg elintézték és bevezettek.

— **Megyei közigazgatási bizottsági ülés.** Hajduvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt gróf **Degenfeld József** főispán elnöklete alatt ülést tartott a vármegyháza széktermében, mikor is az egyes tisztviselők referáltak a megye múlt havi közigazgatási viszonyairól.

— **Milán a vadászaton.** Zichy Jenő gróf magaslaki vadászterületén Milán exkirály tiszteletére rendezett nagy vadászat — mint lapunknak írják — véget ért. A nobilis vadászó társaságnak pompás idő kedvezett, s ritka szép zsákmány lett a vadászat eredménye. Néhány hatalmas vadkan került lövésre, melyek közül egyet Milán ejtett el, a ki nagyon jól érezte magát a társasággal együtt a gróf vendég szerető házába. A vaddisznókon kívül rendkívül sok nyulat lőttek össze. Milán exkirály a házigazdával s a többi vendégekkel együtt a tegnap éjjeli gyonsvonattal Budapestre utazott; az exkirály néhány napot a fővárosban tölt, s a most jövő hét közepén Belgrádba utazik.

— **Az ohati gazdasági épületek megbecsülése.** Az ohat pusztai bérleteken lévő gazdasági épületek közül azokat, amelyeket a bérlők állítottak elő, ezek mintegy 86000 frtért, megvételre ajánlották fel a városnak. A tanács hajlandónak mutatkozik ezen beruházások megváltására s e célból elrendelte az épületek megbecsültetését. Pénteken és szombaton a város részéről helyszíni szemle fölvételére kinn jártak: **Abrahám László** főügyész, **Király Gyula** tanácsnok, **Sthal Géza** főmérnök, **Szabó József** főszámvevő **Horváth János** v. biz. tag, építőmester és **Bisutka Gábor** ácsmester.

— **Megüresedett állások.** A városnál két állás üressedett meg mostanában. **Simon Mihály** nyugalmaztatása folytán az illetőségi ügyosztálynál egy rendőrfogalmazói és **B. Tóth Lajos** halálával egy irnoki állás. A megüresedett állások betöltésére tegnap írta ki a pályázatot a főispán. A kérvények fölött a márcziusi közgyűlés fog dönteni.

— **Képes levelező-lap.** A képes levelezőlap a legkedveltebb újdonság most. A Csokonai nyomdából került ki a meglepő finom színnyomatu levelezőlap. Az illusztrációk a város szebb részeit mutatják be. Kaphatók a Csokonai nyomda kiadóhivatalában.

— **A 48. évforduló ünnepe.** Megemlékeztünk arról, hogy a város is megünnepli a 48-ik évfordulót. Ebben a dologban a városháza nagytermében bizalmas értekezlet volt, melyen határozott megállapodások még nem történtek.

— **Meghalt a vasuton.** **Békési Márton** kabal lakos nem gondolta, mikor a vonatra felült, hogy utolsó utját teszi meg. Vigan ült a vonatra, utitársaival beszélgetett és utközben mikor Kaba közelébe ért, hirtelen rosszul lett s holtan terült el a vasuti vánkoston. Az orvos-rendőri boncolás megállapította, hogy **Békési** halálát agyszélhűdés okozta.

— **A munkások érdeke.** A kereskedelmi miniszter leiratban értesítette a várost, hogy fölmerült esetalkalmából a munkások érdekeinek a vállalkozókkal szemben való biztosítása céljából, célszerűnek tartaná ha a törvényhatósági munkálatok és

szállítások végrehajtása iránt kötött szerződések feltételei közé jövőben mindenkor felvenné azt, — hogy a vállalkozó munkásokkal szemben a munkabér kifizetésére *minden körülmények* között szavatossággal tartozik, továbbá, hogy a fővállalkozó köteles gondoskodni arról, hogy az építés helyén a megállapított napszám és a kifizetés ideje látható módon kiirassék s erről, valamint az esetleges változásokról a felügyelő közeg mindenkor értesítettessék.

— **A párbaj utójátéka.** A Rédl-Frank féle párbaj most a vizsgálóbírószágot foglalkoztatja. A vizsgálóbíró ugyanis átirt a rendőrséghez, hogy kobozza el a két fegyvert, a melyet a párbajnál használtak. **Rédl** különben már fölgyógyult a sebéből.

— **Falopás.** A fatolvajok szaporodnak egyre. Ismét kettő került a rendőrség elé: **Deák Márton** és **Lengyel János**, a kik a vasuti állomás területéről próbáltak fát lopni.

— **Debreczeni képek egy díszmüben.** A „Szabadság harcunk emléke” című nemzeti díszmü szerkesztő bizottsága igen meleg hangu levélben bizta meg **Kiss Ferencz** helybeli festőt és fényképészt avval, hogy e díszmü számára mihamarább fénykép fölvételeket készítsen mind amaz emlékekről, épületekről, ereklyékről, amelyek a szabadság korára vonatkoznak és Debreczenben található. Ez valóban szép elismerése a törekvő ember munkásságának, amelyet — sajnos — idehaza nagyon kevésbé méltányolnak.

— **Nyilvános köszönet.** Mindazon nemes szívü emberbarátok, kik a „Bikur-Cholim” izraelita betegsegélyző egyesület alapja javára rendezett halestély alkalmából ezen emberbaráti czélhoz fölfizetéseik által hozzájárulni kegyeskedtek, fogadják ez uton az egyesület nevében mélyen átértett hálás köszönetünk nyilvánítását. **Csengeri Imre** elnök. **Rosenberg Simon** pénztáros.

Gyászrovat.

† **Kenderessy Lajos.** A debreczeni nyomdászok egyik nagyérdemü Nesztora: **Kenderessy Lajos** elhunyt. Halála a nyomdászok világában nagy részvétet kelt. Kiváló intelligenciájú, képzett, vasszorgalmu nyomdász volt. Az országos nyomdász egyesület neki köszönheti létezését, mivel az az ő eszméje volt, hogy a budapesti nyomdász egyesületet országos nyomdász egyesületté kell átalakítani. — Azonkívül, hogy kiváló szakértelemmel dolgozott a nyomdában, mint szakiró is jeles névre tett szert. A nyomdászok sokat köszönhetnek ez egyszerű, nemes gondolkodásu, szerény embernek. Tisztelték is mindenfelé a kartársai és néhány évig elnöke is volt a nyomdász-egyesület debreczeni fiókjának. Pályája javarészt a városi nyomdánál töltötte. Temetésén a nyomdászok testületileg jelennek meg. Képviselve lesz a Csokonai nyomda is.

Elhunytáról részvételt vettük a következő gyászjelentést:

Szomorodott szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó apánknak, ipának, nagyapának és rokonaink néhai **Kenderessy Lajos** városi nyomdai betűszedőnek, élete 70-dik évében, folyó hó 9-én este 1/2 7 órakor, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 11-én délután 2 órakor fognak, az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Dedó-utca 71. számú háztól, a Kossuth-utcai új templomban tartandó rövid ima után, a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonait, pályatársait, ösmerőseit s általában a résztvevő közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. jan. hó 10. **Kenderessy Mária** férjével **Farkas Agostonnal**; és fiók **Gusztáv**; **Kenderessy Gyula** nejevel **Hulyák Gizellával**. Egyetlen unoka testvére: **Özv. Veszprémy Sámuelné.** Béke poraira!

A spiritisták világából.

— A telepathia egy érdekes esete foglalkoztatja legújabbban a hazai spiritista közönséget, melynek mintegy 60,000-nyi főre becsülik a tagjait. Hetilapjukhoz, a kritikai irányu „Rejtelmes Világhoz” ugyanis f. hó 8-án egy levél érkezett, melyben Ferenczy Manó, a nagyállói kórház ellenőre, úgy látszik megtréfálni akarván a szellemtanal foglalkozó szerkesztőséget, azt kívánta, hogy kérdezzék meg a szellemektől mi az a bizonyos tény-körülmény, a mit ő évek óta nem bír megfejteni, de egyelőre elárulni sem akar? A spiritistáknak tudvalevőleg a fővárosban egy népes szövetségük van, az Üllői-ut 12-ik számú házban egyleti helyiségük is, hol igen magas állású urak és uriaszonyok is sűrűn fordulnak meg. A szövetség egyik tagja, egy kegyelmes ur, ki igen jó medium hírében áll, s a ki azt állítja, hogy nagyatjának, egy volt tábornoknak a szellemével szokott társalogni, vállalkozott rá, hogy megfelel a fogós kérdésre. S a válasza, a mit adott, tényleg alkalmas arra, hogy fölzavarjon minden igaz hívő spiritistát, kik eddig csak amerikai vagy franciaországi esetekre hivatkozhattak, most azonban meg vannak győződve róla, hogy egy hazai spiritista tényét sikerült konstatálniok. A kegyelmes ur ugyanis azt nyomatta ki a lapban, hogy szelleme megtagadta a választ, mert bizalmatlanságot nem tűr, már pedig ezt a kérdést tulajdonképpen nem a levél írója, Ferenczy Manó intézte hozzá, hanem egy más egyén, a kivel Ferenczy Manó összebészelt és őt rávette, hogy e nyilván tréfás rászedésre szánt és nem épen világos értelmű levelet a lapnak megírja. A dolog igen érdekes fordulatot vett Ferenczy Manó válasza által, ki a „Rejtelmes Világ” decz. 19-iki számában nyíltan beismerte, hogy a levelet csakugyan egy más egyénnel való összebészélésre írta, és hogy így a kérdés csakugyan egy más egyéntől származik. Sem báró Mikos Jánosról, a „R. V.” főszerkesztőjéről, sem Ferenczy Manó városi hivatalnokáról nem feltételezhető ugyan, hogy a közönséggel tréfát üzennek, mindazáltal az esetnek a csodával határos rejtelmessége miatt szükséges lett volna, az összes mellékkörülmények kiderítése. Így pl. az sincs még kiderítve, hogy ki az, a kivel F. M. összebészelt? Holott itt, ebben a különös esetben főképp erre a vallomásra van szükség. Eddig ugyanis telepathikus közlések csak halálesetekre vagy nagyobb szerencsétlenségekre vonatkoztak s a pozitív tudomány álláspontja szerint ezek nem is közlések voltak, hanem egyszerű következtetések, melyekben a kedélyállapot izgalmanak és a véletlenségnek van főszerepe. Valakinek van például egy beteges szülője, akire százszor ré gondol, sőt évenként ezerszer is, anélkül, hogy azzal valami történnék. Végre aztán meghal a beteg s a fia, vagy a leánya, a ki aznap is megint gondolt rá, megesküdni kész, hogy telepathikus közlésben részesült. A Ferenczy Manó-féle esetben azonban épen az a meglepő, hogy látszólag igen jelentéktelen mutatkozik igen pontos és részletes telepathikus közlés; két ember összebészél, megállapodik egy tréfás felültetésben, mely egy levél által hajtassék végre, és ezt a konkrét tény egy harmadik ember több száz kilométer távolban szóról-szóra leleplezi, úgy, hogy az összebészélők egyike erkölcsi kényszerűt érez a nyilvánosság előtt bevallani a tréfás czélú megtévesztést. A spiritista szövetség ezt az esetet a megezáfolthatatlan spiritista tények sorába kívánja felvétetni s az egész világ összes spiritista köreivel és sajtójával megösmerteti. Az ügy összes részleteinek felderítésére továbbá hatósági közben-

járást fognak kieszközölni, hogy az antispiritisták részéről származó mindennemű gyanúnak elejét vegyék. A hivatalos vizsgálat elnyeréseért, (mint Amerikában, sőt Angliában sem szoktak megtagadni) Perzel belügyminiszterhez küldöttséget indítanak, melynek elnökéül egy ösmert írók kértek föl.

Vidék.

Szakszerű előadás Berettyó-Ujfaluban. A biharmegyei gazdasági egyesület vasárnap délelőt Berettyó-Ujfaluban felolvasást rendezett. Telegdy József országgyűlési képviselő és Nadányi Miklós tartottak felolvasást. Előbbi a szövetkezetekről, utóbbi pedig a szőlőszetről olvasott föl.

Egy Amerikába vándorló leányzó. A kassai „Felső-Magyarország” írja a következő érdekes hírt: Könyörületesen hangon megírt levelet hozott tegnap a kassai rendőrségnek a posta. A levél írása s az összekuszált betűk reszkető kezekre vallanak ugyan, de a tartalom melegsége meggyőzi az embert arról, hogy a reszkető kezek tulajdonosa még érző szívet rendelkezik s ha bár a szerelem tavasza jó régen el is vonult feje felett, szívéből az idő még nem szakgatta ki azt az érző szívet, amelynek fonala már annyi milliók szívébe kötötte egymáshoz. Egy vármegyénkbeli község jegyzője sürgős levelet írt tegnap a rendőrkapitányhoz. „Fennálló törvényeink és a haza nevében” könyörög előtte, hogy azt a két szépséges leányzót, akik megunva a falusi élet esendős magányát s az új világba kíváncznak, eslekvésük elkövetésében egész erejével akadályozza meg s a legközelebbi menettel küldje vissza. A leányok, mint a levél írta — nagyon könnyen felismerhetők. Az idősebbik, egy 17—18 év körüli középtermetű, „ábrándos” kék szemű és fekete haju leányzó különös ismertető jele, hogy „szeples egy kicsit, de ez feltűnően jól áll neki, sőt észbontóan széppé teszi!” A kisebbik, aki most a tizenötödik esztendő jármát huzza, nem sokban különbözik ettől, alakja és szepleségtől szépsége vetekedik amazéval. A rendőrség meg is tett minden előkészületet, hogy a két szépséges kis leányt szökésében megátolja, de a legnagyobb sajnálatára nem teljesíthette a kérelmet, mert ilyen szép leányt nemcsak tegnap, de bizony már jó ideje nem láttak keresztül utazni a kassai pályaudvaron.

Irodalom — Művészet.

* Erdélyi Protestáns Lap. Ilyen címmel oly folyóirat jelent meg Kolozsvárott Molnár Albert theologiai tanár szerkesztésében. Az első szám vezércikkét Szász Domokos ev. ref. püspök írta. A folyóirat az erdélyi evangélikus református egyházkerület hivatalos lapja lesz. A szerkesztő a beköszöntő vezércikkében programjában a következőkben fejti ki azt az irányt, a melyet a szerkesztésben követni fog:

Óhajtuk, hogy az evangélium ereje hassa át az élet összes mezőit. Ez nem kegyeskedés; mert ez mindent átható egyetemes keresztyénség. Lapunk kiváló gondal fogja felölelni e papképzést, a lelkészek hivatását, minden ügyét és pedig mind a jog, mind a kötelesség szempontjából. A lelkészek az egész gyülekezeti élet centrumai, egyházunk nélkülözhetetlen szervei. A keresztyén vallás: érület, élet s ebből a szempontból kétségkívül mindenki arra hivatott, hogy e vallásnak hirdetője, bizonyágtévője legyen. A keresztyén érület, a keresztyén élet egyetemes papi tisztje ez. Azonban a keresztyénség nemcsak érület és élet, de történet, eszme, világnézet, örök igazságok rendszere, melynek hirdető-

sére tanulmány s a hivatásra szentelt egész élet kell. Vallásunkban a mystikus és praktikus mozzanat mellett ott kell lennie összhangzatosan az intellectualis mozzanatnak. Egyházunknak van tudományos öntudata is. Bizonynyal lényeges dolog, hogy keresztyénségünk életünkkel tegyük bizonyosságot. Nincs igazabb, ellenállhatatlanabb hitvallástétel, mint az élet maga; de hitünket elvillog, logikailag is igazolni tudunk kell. Itt a biblia s a bibliában az, a mi örök és a mi pedagógiai mozzanat; itt az élet problémái, itt az egyén, család, iskola, állam kérdései, a tudományos, művészeti, szociális irányzatok, az emberiség, anyagi s erkölcsi világa, az egész élet ezerágu szövevénye, forgataga és itt e földadat: mindezt áthatni Krisztusi szellemmel, evangéliumi erővel, a keresztyén princípiumot nem elvonni a világtól, de bevinni annak minden izébe és mind e világban építeni istenorországát, ah, e rengeteg és felséges feladatra mily erkölcsi s egyszerű mind mily értelmi fölény szükséges! És éppen eme, az iskolák e korszakában bizni a kijelentés magyarázatát avatlan kezekre, mi egyébb, mint az evangéliumi szövevénynek nem fönnlobogtatása, de a fátylának lefelé fordítása?!

* A szeleburdi, regénye egy kötetben, írta Gyp. Egy fiatal leány története, aki családjában az „enfant terrible”, de csupa szívjóság, kedvesség és szellem. A mamája, aki maga is szeretne még fiatal színben feltűnni, minden áron férjhez akarja adni, de csak gazdag kérőhöz: a kis szeleburdi azonban csak szívére hallgat és végül az meg is mutatja a helyes utat. Ezt az egyszerű történetet írja meg Gyp az ő sziporkázó, pezsgő, eleven és ahol az érzés skálája megkívánja, igazán költői stílusában. Olyan az egész regény, mint egy szép tavaszi nap amikor néha egy kis felhő is mutatkozik az égen, de végül még is diadalmasan állja meg helyét a verőfény. A díszesen kiállított kötet most jelent meg az Egyetemes Regénytárban és ára 50 krajczár. Kiadja Singer Wolfner Budapesten.

CSARNOK.

Gyilkos idealizmus.

Írta: Baltazar D.

(Folytatás.)

Az ajtót bereteszelte és leült én pedig melléje. Ott remegett szemében most is a két könnyesepp és ezeken keresztül nézett reám végtelen fájdalommal, kinzó lemondással.

„Szerettem egy leányt” — kezdő és éreces hangjában ott zokogott a kin, mint bércek közt a kis patak — „nem úgy mint e földön szeretni szoktak az emberek, ismersz nagyon jól, tehát tudod, hogy szerethettem én.” Igenlőleg bólintottam, szólani nem volt erőm.

Körötte építettem egy várat verjéteim árán érdemkoszorúból, körötte fontam jövőm szárait lelkem legmagasabb gondolataiból, szívem legszentebb érzelmeiből, melyek megállták tisztán, győztesen a ledérvilág ezer csábítását és most ezek a koszoruk megesufolva, a szájak elvágva, összekuszálva, mint a vízből kihuzott hulla hajfűrtjei. Olvasd!

Azzal elém tartott egy levelet, melyből csak pár sort engedett olvasni s azokban ez állt: „Nagy érdemei, fenkölt egyénisége mellett talán annyira kirinának az én fogyatkozásaim, hogy még szégyenkednie is kellene miattam. Találni fog vagy talán talált is már olyat, ki igénytelenséggel szemben megfelelőbb élettárs lehet. Kezemet egy jóra való vidéki ifju megkérte s ha maga nem ellenzi — nem szerelemből ugyan — igent mondok

neki. — Többet nem olvashattam, de ez elég volt, hogy mindent megértsek.

„Köszönöm barátom a bizalmadat; de hát...“ szavamba vágott:

„Ne vigasztalj, ne adj tanácsot, a szívnek hiába is beszélsz; mert itt ennek a szívnek helyén egy sirhalom áll alatta egy megsiratott mult, összedőlt remény. A templom meg van szentségtelenítve le kell rombolni. Nézd mit válaszol.“

Iró eszközöket vett elő s határozott vonásokkal úgy írta meg halálos ítéletét:

„Tisztelt Kisasszony! Nem ismert; nem szeretett. Legyen boldog azzal a jóra való vidéki ifjával; áldásom reájuk. S ha boldogságát talán az én földi jelenlétem háborgatná, tudok módját, hogy kell azt méltóságosan és dicsőítősen megrövidíteni. Válaszát nem kérem, nem várom. Zách László.“

Nem kérdeztem a leány nevét, talán nem is mondta volna meg. Egy kimondhatatlan fájdalom a megfúlásig összeszorította torkomat; nem tudtam szólni csak oda borultam a jó barát nyakába; görcsösen öleltem át, mintha a boldogság innenső partján még vissza lehetne tartani és sirtam keservesen. Könnyeim reá peregtek a martyr arcz merev vonásaira. ott hullámozott karjaim közt az élet esatáiban edzett kebel, melyben mint a tűzhányó méhében küzdöttek, forogtak az emberi szenvedély vulkánikus elemei.

Kimentünk barátaink közé s az én megtört, zilált megjelenésem egy szempillantás alatt igazolta László barátom fájdalomnak jogosságát. Sok halotti torban voltam, de egyszem volt még ilyen szomorú. László cigányt hivatott; egyszer elhuzatta, egyszer eldalolta kedves nótáját „Jön a daru, meg a golya“; ezzel bucsuztatta és hantoltatta el önmagát. Itt láttam keresztre feszítve az idealizmust, a szív megváltóját a női könnyelműség, meggonolatlanlás Golgotáján; egy nagy fény suhant el szemem előtt susterogva, sziporkázva s aztán szürkébb lett a világ előttem mint valaha volt. Másnap elutazott az élőhalott, előbb kijelentvén, hogy az állomásnál nebusztassuk.

Fél év múlva felkerült Pestre, mint annak a városnak követe, hogy a főispáni titkárságot viselt; mindjárt gondoltam, mi ezébből vállalt mandátum az; hogy t. i. mint képviselő senkihez sem lévén kötelességszerűleg kövte, annál inkább elárthatik. Künn a városligeti fasorban bérelt az első emeleti három szobás lakást. Sokáig tanakodtam, meglátogassam-é? Fájdalmát bánatát tiszteltem legtisztább méltatással s nem akartam szívemnek sebet megjelenésemmel felszakasztani; de megugyis voltam vele, mintha meghalt ember kísérteties szellemével volnék találkozándó. Nagysókára, mikor már szélteben hosszában bejárta az országot ragyogó parlamenti beszédeinek triumphusa, elhátároztam magam, hogy gratulátis ezimen meglátogatam; tehát nem a szív, hanem a lélek emberéhez megyek, tudományának dicsőítése ezimén.

Ezen erőltetett ezimhez azonban szerencsémre, vagy tán szerencsétlenségemre jött egy legitim is. Nevezetesen kaptam valahonnan egy névtelen levelet, melyen a feladási hely lebélyegzése akarva vagy véletlenül olvashatatlanságig el volt mosódva. Finom női kéz reszketeg vonásai: itt-ott a lehulló könnyesepek fekete rózsákká mosták szét az egyes szavakat. A névtelen bűnbánat kopogtatott a menyország ajtaján, hej! ha tudta volna, hogy a ki onnan kijött, a bezárt ajtón át visszadobta a kulcsot örökre, nem hogy még nálam, barátjánál helyezte volna el. — El volt mondva a levélben, hogy a gyötrelmem ezynizma megvezekelhették már a megőrülésig; hogy keze ismét szabad és a könyörület, az irgalom előtt összekulesolva áll; hogy menjek, mint jó barát Zách Lászlóhoz és mondjam el

neki mindezeket; mert a hozzá intézett levelek felbontás nélkül vissza jöttek.

Szegény... szegény asszony! Tudom hiába való kísérlet, de megteszem. Te csak mossad, mossad Ágnes kendőjét bánatod könnyüiben.

A levelet zsebembe téve indultam a szomorú látogatásra. A László lakásán egy fekete-bársony liberias komornyik fogadott s mikor kérdezősködtem tőle a nagyságos ur után, hangtalan mozdulatot tett a névjegyet után „reá tekintve szó nélkül megnyitotta előttem az ajtót. Néma volt, hogy még ennek a szolgának beszéde se zavarja eltemetkezett ura, halotti visszavonultságát. A szobába lépve, szemem önkénytelenül kutattak a ravatal után, mert gyászfekete volt itt minden a plafontól a parquet szőnyegéig.

Visszafojtott lélekzettel, csaknem lábujjhegyen mentem át a másik szobába, mely háló és lakó helyiségül látszott szolgálni. Itt már a gyász feketesége tarkítva volt a nehéz faragványos tölgyfa butorzat mogorva barnaságával. A szoba közepén két ágy; egyike a használatban levő lefekvéshez volt készen megvetve; — talán az éjjel nem is adott pihenést boldogtalan gazdájának? A másik nehéz sötét posztóval földig beterítve, hasonlóképen az összes butorzat minden második darabja: mintha meghalt urnő után gyászolna mindenik. Ugyéreztem, hogy tiltakozólag mozdul meg zsebemben a levél.

Szegény epekedő sorok! A vas character, a kérlelhetetlen hóhér már végzett; a kegyelmező levél későn érkezik. Már biztosra vettem, hogy a harmadik szobában feltalálom a ház urát. Csálódtam; üres volt a dolgozószoba is. Egy gyászszegélyű névjegy tudtomra adta, hogy László egy órákor tér baza. Elhátároztam, hogy itt várom őt be, legalább addig jól széttekinthetek. Elsőben is három szekrény ragadta meg figyelmemet, mindegyik fényezett fekete; egyiknek tetején Amor, keblén dárdával átütve; másikon Pallas Athéné; harmadikon Psijche finom gyászhalóval letakart allegorikus szobrai.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

* Szőlőtermelők figyelmébe. A földmivelésügyi miniszternek a szénkéneg-szükséglet fedezése körül szerzett tapasztalatai arról győzték meg, hogy a szőlőbirtokok a szőlők gyéritésére szükséges szénkéneget az illető raktárnál rendszeren abban az időpontban rendelik meg, amikor a szénkéneget nyomban fel is akarják kasználni. Ennek következtében a szénkéneg-raktárak is szénkénegszükségletüket szintén csak közvetlenül az illető szénkénegelési időszak elején jelentik be. Így aztán az a helyzet áll elő, hogy oly nagy szénkéneg-mennyiségről kell az utolsó pillanatban gondoskodni, amelyre előre számítani, vagy következtetni nem lehetett. Ez egyrészt tetemesen drágítja a beszerzést, másrészt a raktáraknak a kellő időben szénkéneggel való ellátását vagy nagyon késlelteti, vagy az illető szénkénegelési időszakra egészen lehetetlenné teszi. Hogy ennek jövőre eleje vétessék s hogy a földmivelésügyi m. kir. Miniszter Ur abban a helyzetben legyen, hogy a szénkénegelési időszakra szükséges szénkéneg mennyisépről kellő időben tájékozást szerezzék, a szénkéneg beszerzését az illető szénkénegelési időszakra biztosíthassa, ezennel kijelenti, hogy ezentul csak az a szőlőbirtokos számíthat szénkéneg megrendelésének teljesítésére, a ki:

1. tavaszi szükségletét ez alkalommal kivételesen 1898. évi január hó 1-ig, jövőre pedig legkésőbb a tavaszi gyéritési időszakot megelőző év december hó 1-ig.

2. őszi szükségletét legkésőbb ugyanazon év május hó 1-ig annál a raktárnál, amelyből a szénkéneget átvenni kívánni előjegyezteti.

Am. kir. ker. szőlőszeti és borászati felügyelőség.

Ingatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Móricz András majorsági földjének 144 ööl területű részét megveszik Major István és neje Szücs Sára 216 frtért.

2. Móricz András majorsági földjének 144 ööl területű részét megveszik Ottó Lajos és neje Szücs Eszter 216 frtért.

3. Móricz András majorsági földjének 144 ööl területű részét megveszik Gulácsi György és neje Szücs Mária 216 frtért.

4. Móricz András majorsági földjének 144 ööl területű részét megveszik Pásztori Pál és neje Varga Zsuzsanna 216 frtért.

5. Móricz András majorsági földjének 120 ööl területű részét megveszik Sipos István és neje Czakkó Irma 240 frtért.

6. Móricz András majorsági földjének 120 ööl területű részét megveszik Oláh Gábor és neje Izsó Julianna 300 frtért.

7. Kovács István és neje Arany Sára 3 hold 1200 ööl területű ondódi földjüket megveszi Kéki Sándor 1200 frtért.

8. Ecsedi József 7 hold 1175 ööl területű ebesi tanyaföld illetőségét megveszi Gacsedi Imre 3000 frtért.

9. Mezei Sára Kaszás Jánosné njosztásu földjét megveszik Merese János és Márkus Julianna 1000 frtért.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 100. Páros bérlet 80. sz.

Ma hétfőn, 1898. évi január hó 10-én

L. Komáromy Mariska betegsége folytán a mára hirdetett „Cernevillei harangok“ helyett:

A betyár kendője.

Eredeti népszimű dalokkal 4 szakaszban, írta: Abonyi Lajos.

Személyek:

Özv. Ónody Kulesár Nagy	—	—	—	F. Csígházy E.
Istvánné —	—	—	—	—
Ifj. Ónody Kulesár Nagy	—	—	—	—
István, fogalmazó	—	—	—	Békési Gy.
Ónody Kulesár Nagy Ferenc	—	—	—	—
agglegény	—	—	—	Sziklay Miklós.
Andó, ügyvéd, vár. tanácsnok	—	—	—	Bartha István.
Borisasszony, özv. Gulyásné	—	—	—	Csügényi V.
Bandi, fiaszamadó	—	—	—	Haday Sándor.
Órszi, ennek neje	—	—	—	Szabó Irma.
Busi, csárdás	—	—	—	Szentes J.
Businé	—	—	—	Békésiné.
Zsófi, leányuk	—	—	—	Serfőzy Zseni.
Csepü, szabó	—	—	—	Ungvári V.
Kajszin D. borbély) barátai	—	—	—	Erőss J.
Ragyás)	—	—	—	Rubos Árpád.
Pisze) futó betyárok	—	—	—	Fáncsy.
Szolgabíró	—	—	—	Tanay Frigyes.
Esküdt	—	—	—	Pálfi B.
Biztos	—	—	—	Lendvay.
Megyei pandur	—	—	—	Serfőzy Gy.
Poroszló	—	—	—	Marosi S.
1-ső)	—	—	—	Herczeg.
1-ik)	—	—	—	Nagy J.

Történik az I. szakasz késő ősön Bandinál és a csárdában; a II. két héttel később egy alföldi városban Kulesárnénál és Bandinál; a III. félévvel később Kulesárnénál; a IV. másnap az előbbi után a városházánál.

Holnap, kedden, 1897. évi január hó 11-én, harmadszor:

A császár ezredese.

Ohnet György történeti sziműve 6 képben.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. október hó 1-től
— Egyeséges vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	Vonat	Érkezik	
P.-Ladány	12.— déli	Vegyesvonalat	1.28 délután
P.-Ladány	3.48 délután	Tv. sz. sz.	5.24 délután
P.-Ladány	8.15 este	Személyvonalat	9.45 este
Budapest	8.53 reggel	Gyorsvonalat	1.50 délután
Budapest	12.38 délután	Személyvonalat	8.10 este
Budapest	10.57 este	Személyvonalat	5.45 reggel

Debreczen—M.-Sziget			
Szatmár	5.23 reggel	Személyvonalat	1.— délután
M.-Sziget	3.05 reggel	Személyvonalat	9.50 délután
M.-Sziget	4.07 délután	Személyvonalat	11.— este
M.-Sziget	6.59 délután	Gyorsvonalat	11.40 este
M.-Sziget	7.58 este	Tv. sz. sz.	8.08 reggel

Debreczen—Szerencs			
Szerencs	8.25 reggel	Személyvonalat	11.28 délután
Szerencs	4.02 délután	Személyvonalat	7.07 délután
Szerencs	8.10 este	Személyvonalat	11.— este

Debreczen—Füzös-Abony			
Füzös-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonalat	10.24 délután
Füzös-Abony	4.12 délután	Vegyesvonalat	7.56 délután

Debreczen—Nagy-Léta—Vértess			
N.-Léta—Vértess	8.35 reggel	Vegyesvonalat	10.48 délután
N.-Léta—Vértess	4.17 délután	Vegyesvonalat	8.20 délután

Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök			
B.-Szt-Mihály	5.28 reggel	Vegyesvonalat	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály	8.54 délután	Vegyesvonalat	6.58 délután

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredre

Bérekcsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra:		
Fél órára	—40	—30
1/4 órára	—60	—45
Egy egész órára	—80	—60
Minden következő órára	—40	—30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	—20	—15
III. Egyes járatokért:		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül.	—50	—30
IV. Meghatározott járatok:		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik.	—	—
A temetőbe ki és vissza	2	1.40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1.20	80
A színházba menet	—60	40
A színházból jövet	—80	60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	—50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 kr. díj jár.	—	—
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukor-gyár, légszusz-gyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	—80	60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	—80	40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1.20	90
Minden következő órára	—40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	—50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	—80	60
Minden további órára	—40	30

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó- részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.
Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1897.

KÁVÉ

közvetlen behozatala.

A legnemesebb fajokban feltűnő olcsó árak mellett. Szétküldés 5 kilós csinos zsákokban teljesen elvámlolva és bérmentesen szállítva az ország összes postastállomásaira.

	kilója
Santos természetes, tisztított, igen jó ízű	1.35
Rio láve nagyon szép, jóízű s igen ajánlható	1.48
Salvadore igen erőteljes, kiadó, tiszta ízű	1.62
Nyugatindiai finom, egyenlő apró szemű zamatos	1.72
Guatemala finom, igen szép erős	1.75
Jamaika kiváló finom faj, igen jóízű erőteljes	1.85
Portorico finom közepes szemű, világos	1.80
legfinomabb. erős, nagy szemű	1.95
Ceylon igen nemes faj, nagyon erős	1.95
Kék java egész nagy szemű különlegesség	2.12
Cuba apró szemű, finom	1.75
„ közepes szemű, finomabb	1.85
„ nagy szemű, még finomabb	1.95
„ egész nagy szemű, legfinomabb	2.12
Arany java valódi, sárga, zamatos enyhe ízű	1.95
Mocca, valódi arabiai, apró szemű	2.—
Gyöngy nagyon szép, igen finom faj, erős	1.85
„ naryszemű, legfinomabb, nagyon erős	2.12

A kávék kiválasztására különös gondot fordítok és a legolcsóbb fajt is egészen nyugodtan ajánlhatom s felelek azok tökéletes jóságáért.

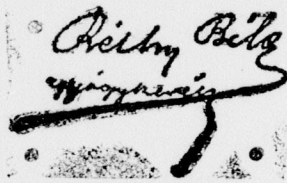
Mivel üzletem szigorú alapelve a szolid, igazságos és lelkiismeretes vezetésen alapszik, így bizni a tisztelt közönség szives támogatásában, hogy b. rendelményeivel a Trieszti, Hamburgi és Altonai cégek helyett inkább engem tisztel meg.

Levelezéseknél pontos címet és az utolsó posta megjelölését kérem.

GÁL JÁNOS Fiume.

Köhögés

és rekedtség ellen legjobb a RÉTRY-féle PEMETEFŰ CZUKORKA. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal bérmentve küld a Sas gyógyszerár B.-Csabán. Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén ezen aláírás látható.

A CIVIS NAPTÁR

Minden család hivatal üzlet és magános vegyen Civis Naptárt

az 1898. évi naptár-kiadványok legérdekesebbike; van benne tanulságos és szórakoztató olvasmány bőven és mindezt számos kép tarkítja.

Különösen kiemelendő: Az 1848/49. szabadságharc története Bartha Mórtól, valamint Szabolcska Mihály, Könyves Tóth Kálmán, Váradi Antal stb. irodalmi előkelőségek dolgozatai; A múlt év története, számos illusztrált adoma és a bővített Czimtár.

Ezen sokoldalú és közhasznú naptár ára **36 kr.**

Kapható a Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaságnál, — továbbá minden könyvkereskedésben és dohánytözsdeben.